Ч. 185 Второк 19 (31) серпня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Вісти політичні.

(Дальші заходи правительства. — Французско-российский зачіпно-відпорний союз.)

Після Sonn- u. Montags-Ztg. старає ся правительство тепер о то, щоби позискати для себе і зложити таку більшість парляментарну, котра дала би можність вести дальше роботи парляментарні. Передовсім має розходити ся о то, щоби та більшість згодила ся на зміну реґуляміну палати послів в тім напрямі, щоби обезсилити опозицию і зробити обструкцию неможливою. В тій цїли має бути іменне голосоване дозволене лиш в мериторичних случаях, а десять мінутові перерви мають зовсім відпасти. Дисциплїнарна власть президиї має бути на стілько розширена, щоби було вільно посла, котрий робив би заколот, виключити від нарад на кілька засїдань. Дальше розходить ся о то, щоби більшість парляментарна готова була залагодити угоду з Угорщиною та ухвалила провізорию буджетову і закони войскові. Наконець щоби правительство супротив тої більшости не потребувало зобовязувати ся формально до переведення автономічної проґрами.

Тоасти царя і президента Фора, виголошені на корабли французскім „Pothuan“ перед від'їздом президента до Франциї наробили великого шуму в цїлій Европі. В тоастах сих проголошено перший раз публично французско-российский союз, котрого зміст хоч доси ще незвістний, має свою вагу в тім, що єсть заключений на случай зачіпки і відпору.

Тоасти, виголошені дня 26 с. м. підчас снїданку на корабли „Потіо“, були слїдуючого зміну: Президент Фор дякуючи цареви і цариці за то, що прибули на французский корабель та за приняте в Росиї, пригадав торічну гостину царскої пари у Франциї і закінчив тоаст словами: Фльоти французска і российска можуть бути горді з тої участи, яку взяли від першої хвилї у великих подіях, котрі укріпили тїсну дружбу Франциї і Росиї. Они то зблизили руки обох народів, витягнені до себе і дали можність обом сполученим і союзним народам, що руководять ся спільними ідеалами цивілїзациї, права і справедливости, сполучити ся в братнім, найльояльнійшім і найсердечнійшім устисненю. В хвили прощаня підношу чашу в честь В. Вел. і Єї Вел. цариці, а заразом прошу приняти желаня щастя для Вас і Ваших Вел. цїлої родини. Іменем Франциї пю на славу і могучість Росиї.

Цар Николай II. відповів: Слова, які перед хвилею Ви до мене висказали, знайшли і в моїм серци живий відгомін, а піддаючись вповні чувствам, котрі як мене так і цїлу Росию обнимають, чую ся щасливим видячи, що Ваша гостина межи нами ще більше стиснила звязь сполучаючу оба наші дружні і союзні народи, котрі однаково готові з цїлою своєю силою берегти і причиняти ся в дусї права і справедливости до удержаня загального мира. Позвольте, що ще раз подякую за гостину і випю в честь Вашу та на благо Франциї.

О самім заключеню французско-российского союза доносить „Gaulois“ слїдуючі подрібности: Діяло ся то дня 25 с. м. в Петергофі, в царскім кабінетї, по двох довгих конференциях межи міністрами Ганното і Муравєвом з одної сторони а царом і Фором з другої. Угода була вже підписана, але треба було додати ще нову точку, котрої цїлию єсть скріпити ще більше і неоспоримо мир европейский. Фор приступив до царского бюрка і взяв ся писати а цар диктував єму. Під ту додаткову клявзулю покладено чотири підписи: царя і президента та обох міністрів. Коли Фор скінчив писати і встав, цар взяв то перо, котрим він писав, і каламар та дарував президентови на памятку. Угода містить в собі передовсїм умову войскову, зроблену ще за президента Карнота а підписану тодїшним міністром справ заграничних Казімір-Перером і Ґірсом. Сей документ вкладає на обі держави обовязок мобілїзувати тогди, коли би тридержавний союз одну з них зачепив. В 1895 р. уложили були Ганното і Лабанов більше формальну угоду і тепер замість звичайної угоди для відпору підписано дїйстну зачіпно-відпорну угоду.

Вся французска праса майже без виимки дуже одушевляє ся союзом Росиї з Франциєю „Rappel“ висказує навіть просто і отверто надію що тепер вже буде Франция могла відобрати назад від Німеччини забрані провінциї. Один „Radical“ каже: Ми думали заєдно о союзї реваншу, а тепер маємо союз мира. Бувайте здорові пляни, ви, що були нам так дорогі! Не будемо вже о вас думати, не будемо о вас говорити!

---

2)

З записок сибірского туриста.

(З российского — В. Короленка).

(Дальше).

Дорога вела понад височений берег ріки в гору. При „Чортовій скалї“ гостинець трохи скручував на бік, бо тут був глубокий яр і виходив на вільнїйше місце. Тут було найнебезпечнїйше, бо вже нераз нападали герої сибірских ночий подорожних як раз коло того яру. По вузкій, скалистій дорозї не було й бесїди о скорій їздї, а густі корчі при дорозї могли вкрити всякого напастника. До того яру ми саме тепер наближали ся.

„Чортова скала“ наближала ся чим раз більше до нас здіймаючись все більше в гору і зловіщо сторчала над нами. Хмари перетягали понад нею і здавалось доторкали єї вершка.

Конї ішли поволїйше. Середний кінь ступав осторожно і уважно дивив ся на дорогу. Конї бічні притулювали ся до него і боязливо порскали. Давінки відзивались неправильно а їх тихий голос відбиваючись від широкого русла ріки зачував сумно у воздусі і завмирав ген-ген далеко.

Нараз конї задержали ся. Дзвінки різко задзвонили і умовкли. Я підняв ся. На дорозї між темними корчами порушалось щось чорного. Здавалось що корчі живі.

Візник задержав конї в сам час; ми уникнули нападу з боку, але й тепер ще було наше положенє небезпечне. Завернути або об'їхати то місце було неможливо. Я вже хотів на хибив трафив вистрілити, але нагле задержав ся.

Великаньска стать візника, що підняв ся з свого сидженя заслонила передомною корчі і дорогу. „Забияка“ встав, віддав менї поводи в руки і зліз з воза на землю.

— Стій — сказав — не стріляй!

Він говорив спокійно і таким тоном, що безусловно мусїлось єго послухати.

Я й не думав о тім, аби єго не слухати, моє підозріне против него щезло. Я вхопив поводи між тим як великан пішов до корчів. Конї самі з себе ішли за своїм паном.

Скрипіт колїс не позволив менї чути, що діяло ся в корчах. Коли ми осягнули то місце, де перше видко було порушаючі а темні стати, задержав ся „Забияка“.

Всьо було тихо, лиш далеко від дороги, в напрямі до вершка скали, шелестїло листє і чути було тріск ломаного галузя. Видко було, що там люди роблять собі дорогу. Перший, як здавалось, спішив ся.

— То Костуньо, злодюга, утїкає поперед всїх — сказав „Забияка“ прислухуючись.— Але один все таки лишив ся.

В тій хвили піднесла ся в корчах, туй коло нас якась висока стать і щезла, немов би встидалась в лїсній гущавині здоганяючи тих, що побігли наперед. Тепер чути було виразно в чотирох місцях ломіт і шум людий, що скоро віддалювались від дороги.

„Забияка“ приступив спокійно до своїх коний, поправив упряж і станув коло воза.

Нараз заблисла під „Чортовою скалою“ з поза одного каменя полумінь і роздав ся вистріл, наповняючи воздух своїм відгомоном. Стріляючий не поцїлив.

„Забияка“ скочив спершу, як скажений зьвір ід скалї, але нагле здержав ся в половині дороги.

— Слухай, Костю — крикнув роздразненим і грімким голосом — не роби дурниць, раджу тобі. Як ти менї тепер невинну зьвірину пострілив, то стережи ся! Хоч би ти пішов хто знає де, то я тебе найду!... „Не стріляй, пане!“ — сказав понуро, обертаючись до мене.

— Стережись і ти „Забияко“ — почув я придавлений голос від скали; то Костуньо хотїв єго змінити. — Чого мішаєш ся в не свої річи.

Видко, що говорячий бояв ся, аби єго не пізнав той, до кого він говорить.

— Лиш не грозіть, Ваше благородіє — відповів згірдно візник. — Вас справді нема чого боятись ся; трусливі ви „хижі птиці!...“

По кількох мінутах остав вивіз під „Чортовою скалою“ за нами. Ми виїхали щасливо на отверту дорогу.

3. „Забияка“.

Ми уїхали може чотири версти в глубокім мовчаню.

Я роздумував над всїм, що приключило ся, між тим як візник то стягав поводи, то їх попускав, відповідно до того як хотїв, аби ішли конї. Вкінци розпочав я!

— Дякую, друже! Як би не ти, то зле було би тепер зі мною! Дякую!

— От, не варта дякуваня.

Новинки.

Львів дня 30-го серпня 1897.

— Іменованя. II. Мінїстер віроісповідань і просьвіти іменував дїйстними інспекторами шкільними: провізоричного інспектора Ів. Цейку для шкільних округів Горлиці-Грибів з осїдком в Горлицях, провізоричного інспектора Алекс. Яницкого для округа шкільного Бучач, а провізоричними інспекторами: управителя 6-кл. школи мужеской в Теребовли Брон. Крукевича для Чорткова, управителя 6-кл. школи мужеской в Бучачи Йос. Скворонського для Камінки струмилової, управителя 5-клясової школи в Колачицях Ів. Уйварого для Пільзна.

— Ц. к. краєва Рада шкільна на засїданю з дня 23-го серпня ухвалила між иншим: затвердити іменоване о. Александра Кнїгиницкого на духовного члена гр.-кат. обряду до окружної ради шкільної в Залїщиках; — затвердити вибір Ів. Гноїньского з Нового села і Йос. Капка з Любачева на представителїв новітової ради до окружної ради в Чешанові; вилучити громаду Липско з обсягу шкільного в Нароли і зорґанізувати окрему школу в Липску від 1-го вересня с. р.; — переменити від 1-го вересня с. р. школи: 1-клясові в Поточисках і Княжолуцї на 2-клясові, 2-клясову в Перегиньску на 4-клясову, 4-клясову в Жолини на 5-клясову, а 5-клясову женьску в Теребовли на 6-клясову.

— Уряд почтовий в Верхни, в калуским повітї буде, почавши від 31-го с. м. на якийсь час замкнений. З тої причини придїлено громади і обшари двірскі в Станьковій і Верхни до округа доручень уряду почтового в Завадцї ad Калуш.

— Синод дієцезальний у Львові в днях 28, 29 і 30 вересня оповіщує Є. Ем. кардинал-митрополит окружником уміщеним в послїднім числї „Льв. Aeп. Відомостий". Цїль синоду: а) оповіщене рішень синоду провінцияльного з 1891 р. і б) висказане всяких бажань і внесень дотикаючих душпастирства і способів виконуваня его.

— Ц. к. Дирекция зелїзниць державних оповіщує: З днем 1-го вересня с. р. отвирає ся на шляху Львів-Іцкани перестанок Давидів, лежачій поміж стациями Сихів і Старесело, для руху особового і пакункового і перестанок Дубівцї поміж стациями Галич і Єзупіль для руху особового, пакункового і для товарів в наборах цїловозових. Того самого дня замикає ся перестанок Відники лежачий на тім шляху.

— Огнї. В Раві знищив огонь дня 18-го с. м. 5 мешкальних домів разом з господарскими будинками і припасами збіжа. Загальна шкода виносить около 3.000 зр. Лиш один дім був обезпечений. — Дня 25-го с. м. вибух в Волківцях коло Борщева о $10^1/_2$ годинї в ночи огонь в скарбовій хатї економа Володисл. Блоньского, а що воздух був тихий, то огонь не розширив ся. То вже другий випадок огню того місяця в Волківцях, бо горіло також 10-го і тогди у господаря Проця Черсака згорів 5-лїтний хлопець.

— Великий пожар знищив місточко Невель в ґубернії вітебскій в Росиї. Погоріло звиж 200 домів, а шкоду загальну обчисляють на 600 тисячів рублїв.

— Про нещастну пригоду на зелїзници, яка лучила ся оногди вечером на шляху Глинна-Наварня-Пустомити подають такі близші вісти: Два селяни з Горожанки Михайло Зайшлий і Іван Стефанишин, їдучи зі Львова домів, мусїли переїздити через насип зелїзничий. Скоро іно опинили ся на насипі, запала з обох сторін рампа зелїзнича, а в тій хвили над'їхав поїзд особовий зі Стрия і потрощив віз. Машиніст затримав поїзд, а служба зелїзнича кинула ся на поміч. Найдено найперше цїлком потрощений віз, відтак одного коня, а другий кінь спокійно пас ся. З яких 15 кроків подальше на насипі найдено при стовпі кільометровім тїло неживого вже Стефанишина. Дались чути зойки і на мураві побіч насипу лежав майже непритомний другий селянин Зайшлий. Годї було пізнати, чи Зайшлий не вiднїс яких тяжких ушкод внутрішних, тож забрано его до поїзду і відвезено до шпиталю до Львова. Тїло Стефанишина, жонатого, вітця 4 дїтий, полишено на місци аж до приїзду судової комісиї.

— Пригода на польованю. З Селиск доносять о випадку, який лучив ся там оногди над раном. Селянин Мойсей Синиця, вийшовши з рана на польоване, набив стрільбу так сильно, що при першім вистрілї набій розірвав люфу і єї куспики розшарпали стрільцеви долоню лївої руки. Три пальцї відлетїли, а великий палець видертий з долонї враз в насадою. Нещасливого стрільця відставлено до львівского шпиталю, де лїкарі будуть мусїли відтяти ему цїлу долоню.

— Заздрістна жінка. В Панчові під Темешваром застрілила оногди в ночи молода жінка з заздрости свого чоловіка, богатого купця Любомира Михайловича. Другим вистрілом відобрала й собі житє.

— Новий випадок на зелїзници. Дня 28 серпня на шляху ведучім від стациї Ворохти на лїнії Станиславів-Воронянка до тартаку віденьскої фірми Айслер лучив ся випадок. Хтось підложив на шини при рампі великі каменї, внаслїдок чого три вози вискочили з шин. Служба поїзду за пізно побачила небезпечність, щоби можна було поїзд на час задержати; почала тому зіскакувати з возів і тяжко покалїчила ся. Найбільше потерпів один кондуктор, що не вспів навіть зіскочити з машини. На щастє нїхто не погиб.

— Побожна злодїйка. Між процесиєю їдучою з Добромиля до Кальвариї находила ся одна женщина, на позір дуже побожна, що від часу до часу міняла у иньших паломників гроші, переважно ґульдени на дрібні; мантїйка мусїла кождого ошукати на 30 до 40 кр. Збирала ся яка складка на побожні цїли, мантїйка остентативно клала ґульдена на тацу і відбирала собі зараз решту дрібними, але так, що крім свого ґульдена стягала ще з 30 до 50 кр. більше. Кілька разів здогадували ся паломники в тім якогось мантїйства, але побожна злодїйка замішала ся зараз в товпу і там дальше вела свій інтерес. Але остаточно найшов ся хтось, що єї прилапав на учинку і віддав жандармериї, котра при ревізиї найшла у неї 167 зр. 75 кр. готівкою! Показало ся також, що мантїйкою була одна жидівка з Перемишля.

Телєграми.

Льондон 30 серпня. Положене в Індиї погіршило ся, повстанцї посувають ся наперед.

Париж 30 серпня. Soir доносить, що президент Фор повідомив президента мінїстрів Мелїн'а ще перед виголошенем пращальних тоастів о заключеню зачіпно-відпорного союза.

Атини 30 серпня. Перше засїдане парляменту не відбуло ся зядля недостаточного числа послів. Мимо того прийшло до скандальної сцени. Пос. Ґрівас вдарив в лице бувшого мінїстра маринарки Левідісова за ширене помовки о злім проводї маринарки.

Переписка зі всїми і для всїх.

С. Авд. в Гл.: 1) Слово „анкета" есть французске (enquête, читає ся анкет) значить: ко-

---

— Як, не варта? Тиж мене виратував від тої дикої шайки.

— Так, дика, безбожна то шайка.

— Знаєш їх?

— Костуня знаю — его кождий знає. І купця бачив я вже перше. Але того, що мене напав, не стрічав я ще нїколи. Бачиш, він повірив Костуневи і держав ся. О нї, Костунь не з тих! — Він вже перший до утечі, але той був відважний!

Він замовк.

— Нї — відозвавсь відтак тихо і похитав головою — его перше не було з ним. Того мусїв десь Костуньо завербувати. Зьвір занюхав добич — проклятї!

— Чомуж они тебе боять ся?

Візник усьміхнув ся.

— Чому мене боять ся? Через мене закусив раз один з їх товаришів сирої землї.

Він задержав конї і відвертаючись на кізлї до мене, сказав: — Видиш тамтой вивіз — его ще видко звідси... Диви, диви! Там на тім самім місци, на скрутї, там убив я чоловіка.

Менї видало ся, що его голос дрожить, коли то сказав і здавалось менї, немов би я читав в его очах, що лиш слабо блищали при сьвітлї настаючої зарі, вираз глубокого смутку.

Віз стояв на вершку горбка. Моя дорога вела на захід. За нами, на яснїйшім вхіднім небосклонї відбивали ся скалисті, лїсим вкриті гори; велика скала сторчала до гори, як піднесений палець — здавалось що она цїлком близько.

Тут на вершку горбка обвівав нас сьвіжий, ранний вітер. Перемерзлї конї порскали і нетерпеливо били копитами в землю. Середний кінь хотїв пуститись наперед, але візник одним потягом задержав віз; він сам дивив ся уважно в напрямі вивозу.

Відтак нагле обернув ся, вхопив сильнїйше поводи, підніс ся з сидженя і свиснув — конї простягли ся і понесли нас як вітер з гори на долину.

То була шалена їзда. Конї нащурили уха і летїли немов в смертельнім переполосї, а візник наганяв їх до ще скоршого, більше шаленого бігу... Земля утїкала зпід колїс; дерева, корчі і поля здавалось бігли напротив нас і падали поза нами як підкошені.

На рівній дорозї їхали ми знов поволїйше. З коний ішла пара, середний кінь тяжко сопів, конї бічні тремтїли, порскали і стригли ушима. Але згодом ставали спокійнїйші... Візник попустив поводи і заохочував їх накликуючи ласкавими словами.

— Вільно, вільно, маленькі!... Не бій ся Ось, кінь — сказав обертаючись до мене — німина, а все таки розуміє. Як лиш прийдуть на той горбок і оглянуть ся, то не можна їх здержати — чують гріх!

— Може й так — сказав я — але тепер, то ти їх сам нагнав.

— Я? що ви кажете? А в тім, може бути: Ах пане, коби ти знав, що менї тяжить на души!

— Оповіджь то буду знати.

„Забияка" вагував ся.

— Добре — сказав по короткій мовчанцї — я роскажу. Ну, маленькі, біжіть, не бійте ся!

Він потягнув за поводи і конї понесли нас бистро по рівній дорозї.

— Бачиш — розпочав „Забияка" свое повідане — то вже давно тому — вправдї не дуже давно, але все таки уплило вже не мало води від того часу. Тепер мое житє іде цїлком иншою дорогою і тому всьо прошле видаєсь менї давно минулим. Мене нераз обидили і скривдили — т. є. моя старшина робила то — але й Господь тяжко мене покарав. Моя молода жінка і одинокий син померли одного дня. — Родичів я вже не мав; так лишив ся я сам один як палець на сьвітї; не мав нї свояків, нї приятелїв. Тодї став я розважати; я міркував, думав і сумнївав ся в моїй вірі. Мою давну віру я стратив, нової не набув. Правда — я й не богато розумію. Знаю ледве читати, а а мому розумови також не богато довіряю... І мною заволоділи сум і туга, така сильна, така страшна туга, що вже менї було житє обридло, і колиб так була прийшла смерть, то я радо повитав би єї. Я покинув хату, послїдне добро, яке менї ще лишилось, взяв кожух, чоботи, вирізав в лїсі палицю і пустив ся в сьвіт.

— Куди?

— Куди мене ноги несли. Тут осїв я, робив якийсь час в поли і зорав господареви ріллю, там найми́в ся на жнива і звозив збіже до стодоли; часом був я на одім місци день, часом тиждень, а часом і місяць і всюди бачив, як люди жили, як молились Богу, яку віру мали.... я шукав справедливих....

— Ну, і найшов їх?

— Як би то тобі сказати?... Правда люди ріжні і кождий має свій хрест. То правда. Але все таки ті люди зле знають Господа і зле до него молять ся. Кождий гадає лиш про себе, коби лиш він був ситий. Ну, а відтак — навіть злочинець і розбійник в ланцухах не есть правдивим розбійником. Правду кажу?

— Може — але що дальше?

мисия, скликана на то, щоби вислухати чиїхсь жалїв, бажань або потреб. В тій цїли була скликана і анкета тютюнова. — 2) У Ваших (тернопільских) сторонах тютюн би також удавав ся, але була би велика трудність в доставою до фабрики, бо треба би везти або до Ягольниці або до Монастириск або до Винник. Подане о позволене садженя тютюну треба вносити до заряду тих фабрик, що відбирають тютюн. Доси правительство не хоче розширити числа плянтаторів, а то як з огляду на доброту товару так і на скількість єго. Длятого при теперішних обставинах було би лїпше сїяти збіже. — 3) І шовківництво було би у Ваших сторонах можливе. Межи Бережанами а Вашими сторонами не велика ріжниця, а в Бережанах свого часу годівля шовківниць удавала ся. Головна річ в тім, щоби розмножити морви. Як би так в кількох громадах побіч себе по кільканайцять господарів позаводили собі морвові живоплоти, то по кількох роках могли би легко взяти ся і до шовківництва. Коли хто раз научить ся годувати шовківниці, не має з тим великого заходу, бо усїльниць шовківника можуть доглядати й дїти; видатку (крім того, що на перший початок) нема нїякого а дохід за малий захід через 35 днів єсть значний; можна заробити до яких 80 зр. В такім місци, де би кілька громад займало ся годованем шовківниць, могли би самі годівельники завести прядільну шовку, ба й фабрику виробів шовкових, а доробит тих громад певно би піднїс ся дуже значно. Найтруднїйша річ в розмноженю морвових дерев і морвових живоплотів. На то треба би яких шість лїт часу. Морви і морвові живоплоти найлїпше розмножувати з виплеканих вже молодих деревець у якого городника. Хто би хотїв розмножити у себе морви або морвові живоплоти, нехай удасть ся о пораду і поміч до п. Евгена Якубовича, учителя при карнім заведеню в Станїславові. Він продає і яечка шовківника. — 4) Окаріна єсть то інструмент з глини (нагадуючий ті коники, які виробляють наші гончарі) уживаний в Італії, на котрий зайшла була в сїмдесяти роках мода в цїлій Европі. Окаріна виглядає як глиняна банька без шийки; дує ся в ню пипкою а на голосницях (дїрках) перебирає ся пальцями. Голос окаріни подібний до сопілки а ще більше до флета. Окаріни бувають всїлякої величини і настроені на ріжні голоси; декотрі суть так великі, як добрий збанок і ті підчас граня треба ставити на зелїзні підставки (подвійні вилки), менші держить ся в руці. Декотрі мають прилад до строєня і кляпи. Окаріни платять ся по 40, 50, 70 кр., по 1 зр., 1 зр. 20 кр., 3, 4, 5 а навіть по 12 зр. Школа до самоуки на окаріні (в нїмецкім язиці) 50 кр. — 5) Вам би треба длятого порадити ся доктора, щоби він розслїдив причину Вашої короткозорости і порадив що робити, щоби Ви на очи ще більше не ослабли. Самі очиці не поможуть на короткозорість. При розслїджуваню, коли потреба, заглядає лїкар до ока відповідним до того приладом, а короткозорість пробує тим способом, що дає до розпізнаваня предмети всїлякої величини (н. пр. друковане письмо) і на всїляке віддалене. Темні очиці суть із звичайного скла а служать лиш до того, щоби засланяти очи від сьвітла. Короткозорий може і сам дібрати собі очиці у оптика, але все-таки лїпше зарадити ся у лїкара наперед; за пораду платить ся 2 зр. Очиці як до оправи платять ся дешевше або дорожше по 1 зр. 20 кр. до 1 зр. 50 кр. або й дорожше. Сталева оправа лїпша як рогова. — **Учитель з над Вислока:** За щирі слова признаня дякуємо сердечно. Але не само признане зробило нам радість, а то, що оно походить від чоловіка глубоко мислячого, котрий зрозумів наші наміри і змаганя та єсть з нами, як видко, одного духа. Ще більше було би нас то тїшило, як би Ви були підписали ся своїм повним іменем, нехай би ми знали нашого приятеля і одномишленника. Навіть просимо Вас: зробіть то коли при нагоді, бо ми би хотїли знов і Вас в дечім порадити ся. На питаня в справі зелїзниці Ясло-Змигород і в справі коммасації не можемо зараз відповісти, бо мусимо самі насамперед поінформувати ся. Що-до численя снопів на десятки замість на копи та полукіпки — зміна в тім бачите трудна, бо звичай сильнїйший як всякі розпорядженя і закони: лиш поступ і просьвіта зможуть змінити сей звичай. Що-до малярів, котрі малюють розпятого Христа з проколеним правим боком і отвертими очами — то очевидно суть то люди, котрі хиба о стілько можуть називати ся малярями, що замазують полотно чи дерево фарбою. Таким мазайлам робіт церковних не треба віддавати. Відповідь на прочі питаня пізнїйше. — **Томко В. в Стар. с.:** Коли маєте практику крамарску і можете виказати ся сьвідоцтвами, то найлїпше віднесїть ся письменно до дирекції „Народ. Торговлї“ у Львові, ринок ч. 36 (власний дім) і просїть, щоби Вас поручено, коли би хтось допитував ся в дирекції о якого помічника крамарского, взглядно, щоби дирекция повідомила Вас, чи не знайшлась би для Вас яка посада крамарска. Иншої ради не знаємо. Чи єсть де яка посада управителя крамниці, того не можемо знати, бо не стоїмо з крамарями в нїякій звязи. Що найбільше можемо подати оповістку, що такий а такий чоловік шукає посади управителя крамниці, але в такім случаю просимо подати докладну адресу. Під якими услівями можна обняти посаду управителя крамниці, не можемо також сказати, бо се зависить від умови. То хиба лиш можемо сказати, що від Вас жадано би фахового знаня крамничного і веденя рахунків, а може ще й кавциї. — **Н. Підгаєцкий в Косові:** Вам би найлїпше удати ся до лїкаря о пораду, бо ми навгадь не можемо знати, що єсть і що радити. З Вашого опису здогадуємо ся лиш, що Вам ясна гниють. Хороба та починаєсь тим, що ясна під зубами червонїють, пухнуть і мякнуть; в роті збираєсь богато слини і з рота чути. Опісля ясна відстають від зубів, часто іде кров з них і зуби хитають ся; показує ся жовтава часом кровю зайшла материя і гниль ширить ся чим раз дальше, може перекинути ся навіть на щоки і губи. Причиною сеї недуги єсть найчастїйше занедбане очищуванє рота і зубів. Опис сей годить ся більше менше з Вашими. Отже можете зробити так: купіть собі в аптиці бораксу, розпустїть трохи в лїтній воді і полочїть нею рот правильно по кілька разів на день. Позаяк хороба єсть вже задавнена, то треба таки конче зарадити ся лїкаря, бо може покажесь потреба ляпісувати ясна (випалювати ляпісом або т. зв. пекольним каменем); від него трохи пече, але зовсїм не єсть небезпечно, однакож то лиш лїкар може робити. Коли Вам ще й зуби чорнїють, то треба по кождім їдженю полокати зуби розпущеним в лїтній воді Kali hypermarganicum, котре купує ся в аптиці за 5 або 10 кр. Кілька зеренець того калї гіпермарґанїкум (5 або 6 завбільшки головки від шпильки) кидає ся до склянки води і вода стане від них рожева. Коли-б від більше зерен вода стала аж темнофіолетова, то зуби від неї пожовкнуть, але то не шкодить. — **Н. Лит. у Львові:** Відповідь дістанете сими днями листовно. — **І. Я. в Н.:** Специяльного такого підручника нема. Може Вам придасть ся Podręcznik prawniczy dra Andrz. Cienciały (ціна 1 зр. 50 кр.) Можете спровадити собі з книгарні Міліковского, Львів, ринок. — **О. Г. у Воскр.:** 1) Повість „Горбатий“ не друкувала ся окремою книжкою (лиш у фейлетонах „Народ. Часоп.“), тож і не можемо Вам вислати. — 2) Про солїтера (цїпяка) знайдете в „Добрих радах“ в однім із найблизших чисел. Тут не можемо о тім писати, бо то забралоби дуже богато місця. — **Стеф. Кл. в Збаражчинї:** Про ревматизм задля браку місця знайдете відповідь в слїдуючій переписці в суботнїшнім числї.

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

— А щож би, сум і туга були у мене ще тяжші, ще сильнїйші. Я бачив, що не найду для себе помочи і блукав як в лїсі. Правда, тепер трохи більше розумію, а все таки.... Але тоді не знав я нї раз нїчого. Я постановив приміром стати арештантом.

— А то як?

— Так, цїлком просто: Я видавав себе за бродягу — і мене замкнули. І я також хотїв нести свій хрест!

— І щож, лекше тобі стало потім?

— Ех, лекше. То була лиш дурниця. Ти певне нїколи не був у вязници, то й не будеш знати; але я там був і можу тобі сказати, що то за монастир такий. Головна річ: люди живуть там без хісна, без дїла. Чоловік волочить ся там позїхаючи з одного кута в другий і попадає лиш на злі думки. До злого дїла то місце справдї найпригіднїйше для людий, але щоби там памятав хто на свою душу, на Бога — то велика рідкість; там сьміють ся і кепкують собі з того.

Я й побачив, що в своїй дурнотї попав на зле місце, назвав своє імя і просив, аби мене випустили. Але мене не випустили; стали писати то в одно то в друге місце, аби розвідати ся про мене — ба, навіть сварили: як ти міг добровільно сам себе фальшиво прозвати? Они лиш томили мене. Не знаю, що було би з мене стало ся — колиб не один случай. Богато нещастя принїс менї той случай, але без него булоб може й гірше....

В тюрмі розійшла ся поголоска, що знов зловили „однорукого“ і приведуть єго під ключ. Я чув ріжні толки про се: одні казали, що то правда, другі перечили. Не зважав я на ті бесїди, бо менї тодї було всьо одно, чи єго приведуть чи нї. Чиж мало то людий приводять кождого дня до тюрми? Прийшли арештанти з міста і кажуть: „Правда: „однорукого“ ведуть під сильною сторожию, на вечер певне вже тут будуть“. Весь нарід з тюрми вибіг на подвіре з цїкавости. І я вийшов, аби перейти ся, не щоби був цїкавий, а з нудьги; я взагалї о скілько лиш дозволяли ходив по подвірю. — Так ходив я задуманий і цїлком забув на „однорукого“, коли отворено ворота і я побачив, як до середини ведено якогось старця. Був то малий, слабосильний, старий чоловік, з рідкою, сивою, довгою бородою. Від затачував ся, ноги ледве єго несли, а один рукав звисав порожний з плеча. Мимо того окружало єго пятьох вояків; всї мали баґнети звернені до старця. Коли я то побачив, мороз перейшов по менї. „Боже праведний! — погадав я собі — чого то люди не роблять! Чиж можна чоловіка вести так як яку зьвірину! І коби то був хоч який великан, кріпкий, сильний, здоровий — а то немічний старець, котрому смерть вже в очи заглядає!“

Безконечне милосердіє заволоділо мною! І чим довше я дивив ся на него, тим більше співчуте ворушилось у мнї. Завели старого до канцеляриї, покликали коваля і велїли заложити єму кайдани на руку і на ноги. Він сам взяв зелїзо, перехрестив єго і заложив собі сам на ногу. „Куй!“ — сказав до коваля. Відтак взяв також сам зелїзне колїсце, вложив в него руку і подав ковалеви, аби закував.

(Дальше буде).

— **Книгарня наукового тов. Ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слїдуючі книжкі: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть І, 1 зр., Книга казок, поезиї часть ІІ, 60 кр., Твори прозаїчні ч. І. 80 кр., ч. ІІ. кр., ч. ІІІ. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. І, ІІ, ІІІ, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4·50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. І. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского 10 кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Герінґ-Герасимович. Що то є ґосподарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Днїпром 25 кр. — Осип Маковей: Поезиї ч. І. 20 кр. — Михайло Старицкий. В темраві драма 20 кр. — Юлій Верне. Подорож довкола землї 50 кр. — Молитвенник народний (фонетичний) 15 кр. — Марко Кропивницкий. Титарівна, драма 20 кр. — Василь Шурат. Замітки до Черця Шевченка 10 кр.,— Чернера республика на Афонї 10 кр., Пісня про Роляндa 50 кр. — Школиченко, Між народ, повість, 20 кр. — Митро Олелькович. Писаня українські 10 кр. — Василь Кулик, Писання 10 кр.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика число 9.

приймає

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальних.

ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ Спілки командитової ЮЛІЯ ВАНГА у Львові, ул. Академична ч. 5, поручає на осїнний ссзон всїлякі НАВОЗИ по знижених цїнах. Цїнники висилає ся на жадане відворотно.

40

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах ориґінальних.

До

Народної Часописи, Ґазети Львівскої, і Przegląd-y

може лише се бюро анонси приймати.

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з переплывом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплєтні уряджена купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилає ся катальоґи.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.